

REVISTA LITERARA
reportaj - satira - umor
Inregistrata Tribunalul Arad,
Sectia III Nr. 22/1938

Director:
SIMION NICLEA

Redactia si Administratia
ARAD
Str. V. Babes Nr. 10.
Telefon: 10-83

ABONAMENTE:
150 lei anual, 3 dolari pt. America
500 lei pt. intreprinderile mijlocii;
1000 lei anual pt. marile intreprinderi. Abonamentele se platesc inainte.

De dulce și de post...

— Reportaj de post cu mâncări de dulce —

„N'am scris nici odată de post „Bravo!” pentru că el prin de-
șe e de... dulce. Acum însă,
cau că și guvernul proiectează
introducerea postului — de carne —
două zile ale săptămânii, nu pu-
ne rămâne alături de drum. Și
trebuie să vorbim de post de-
oarece introducerea impozitului pe
post, e tot un fel de post pe
bama celor ce până acum se în-
plau din toate „dulcețurile” fe-
stivale disponibile și — oarecum
puse, și ele, la post de bărbății
... Deci ce e postul?
Oprirea dela anumite mâncări cu...
orne și unse, odată cu impunerea
respectării unor anumite reguli în-
tărire și viață...

„Cum postul a fost și este de
natură religioasă și bisericească,
cepem și noi tot cu o astfel de
desfășurare. Și anume cu excluderea
unui inspector șef al școlilor de
școli felurite a ținutului Timiș, —
Sabin Evușian — din rândurile pro-
mul lucrătoare. În acest sens, iață
publică „Biserica și Școala”,
Bucosul Eparhiei Aradului și Timi-

mesă frugală, — adică de post...
„Asta pentru că e știu câte'n
curcătuiri au produs mesele copioase
în cursul istoriei!...

Intrevederea dela Brennero a a-
vut loc într'un vagon.
Politica e mobilă...

„Și fiindcă e vorba de politica
internațională, încurcată un timp de
Liga Națiunilor, ne-am oșinit de
reflecția unui mucalit de român de
mai acum câțiva ani:

— N'am nici o încredere în So-
cietatea asta a Națiunilor: prea
sunt mulți străini acolo!

...Avusesse dreptate omul, dar cine
să i-o bănușcă atunci?

„In „Tribuna” — care acum se
vinde cu 4 lei după ce anul trecut

ne furniza bombe la 1 leu bucata
— cineva se războește crunt cu
Federala „Zorile”.

„Nu cumva autorul este unul
dintre „ocoși” care au fost puși la
post dela federală?

„Tot în „Tribuna” acelaș autor
întreabă:

„Federala nu crede că este da-
toare să continue fără întârziere
acțiunea de clarificare începută?”

„Probabil îl doare c'a fost pus
la post în timp ce alții au rămas...

„Tot acelaș autor vorbind de
federală mai scrie:

„1. De 5 ani de zile n'a ținut
adunări generale...

„2. De ani de zile această fede-
rală a încheiat „bilante” treale cu

Continuarea în pag. 2-a

Răfueți, glume, polemici & Co...

... Se știe că prietenul și colabo-
ratorul nostru Tândărel, care în
afară de scris, cântă și la vioară,
a părăsit Aradul și a trecut Car-
pații, plecând în lume să-și facă
alte rosturi. Din orașul unde a po-
sosit în urmă, ne parvine urmă-
toarea păjanie a sa:

— „Inchipuiește-ți dragă că eri când
cântam din vioară, un vecin a a-
runcat cu o platră și mi-a spart
geamul!”

— „Dobitocul! Așa are să te
audă și mai tare!”

... Cu ocazia războiului cineva
constata:

La New-York gangsterii ucideau
un om pentru zece dolari.

... Războiul a scăzut prețul vieții
omenești.

...Duminică sunt Paștele catolici-
lor.

... Cu vremea asta, dacă se gră-
beau un pic, le puteau numi tot
...Crăciun.

Citim în „Tribuna” din Arad:

„Autoritățile comunale (dnii no-
tari, primari și jandarmi) sunt ru-
gate...”

„Apoi rău a ajuns dacă recurge
la jandarmi: înseamnă că cititorii
trebuie să-și s'o citească! (Nici nu-
de mirare!)

...Tot în „Tribuna” citim urmă-
toarea expresie:

...și semnătura directă a direc-

torului... „Probabil directorul res-
pectiv a inventat o semnătură in-
directă! Oare cum o fi așa?

... În tot cazul îl sfătuim să-și
patenteze invenția c'ar fi păcat —
și cu pagubă — să i-o iure cineva!

...Din „Știrea” aflăm că la masa
comună ce-a urmat stințirii drape-
lului mutilaților și invalizilor de
război, a vorbit și d. general Sta-
vrache.

...Ciudat, căci toată lumea știa că
a vorbit — și a vorbit admirabil —
d. general Stavrescu.

„Știrea” n'a aflat?

... Săptămânile trecute „Aradul
Közöny” făcea mare caz de mare
lipsă de lemne ce ara și este încă la
Arad. De ce? Explicația am primit-o
eri, când în fața monumentalei case
a directorului și proprietarului, am
văzut o „talgă” care descărca 8 co-
șuri cu lemne...

...Adică d-lul director i se găta-
seră lemnele și dărdăla de frig!

...„Tribuna” — iarăș „Tribuna”
că nu mai scăpăm de ea! — cere
noțarilor să-i trimită câte o foto-
grafie personală (există și fotografiile
impersonale?) însoțită de datele
biografice, în vederea pregătirii al-
manahului pe anul viitor.

...Bine dar dacă notarul se mută
din județ cine plătește socoteala de
de care nu se vorbește, dar care
cu siguranță va fi prezentată la
urmă? al. miron

Gila Iuân Nojiță șicire

Apu frașilor cu
frigu alesta nu-i mai
gi trânt cum nu! ge
trânt că fșcalășu
aștela gila Buceat
că dară n'și ge unu
n'și ge altu nu ce
poși scăpa cu voar-

bă bună numă trebe săl lei cu râm
că abge atunși preșlep și il o firă
și li să dăbădă corojia. Apu încă șe
cu frigu gila noi abge or înșleput
să mai vină neșce lemne în stațe
la Arad că o și înșleput să să ducă.
Da cum nu vin țară lemne cum țară
li mai frig. Noa apu șpunlești voi
dacă li ge trânt. E numa țară mă
întore lo și zic nu pă tât locu o fi
așe că dară am căpătat o carce
gi la Brad în carie mor scris că
doamnille geaclo trăsesc țarie binte
numa nu cu bărbăți lor că așia is
pre bătrâni numa cu prunși mai
ținări glcîl lele. Apu mănșile să le
mănșie amaru că și lor numa put
ile plașie și uită că cocoșul șiel
bătrân jeșie zamă mai bună că dară
mai scapă pântră tât țat și țarie dă-
răburi ge carne eșită gin mașina
ge cipărit bani gila Bucurtesci. Așe
să zishe la noi la oraș numa poace
că la Brad doamnille aștele or ave
gistul bani și nu le mai trebe că
pot plăci cu ti putt carie ile plașie.
Noa apu că binte o fi dară. lo vâ
șpun numa să scif și voi că lo am
șciu dară cum mere triaba. Numa
mi să parte că tât mai binte mere
la Cădrău că aclo geo vreme in-
coș și apu nu să mai înșoară feșiori
ziua așe cum o fot năravu și dacina
gila bătrâni numa sor apucat să să
înșoarie noapcea după mntezu nopfi
cle pe când cocoși gea întâ a oară
că ishe că atunși nu vege ni-
me și nu mai trebe să margă pă la
poșă să să cununie și să punda la
celturală pă cumetri. Noa că bună
triaba și asta mai bună glcât la Și-
ria inge fecile is cu caru și fișiori
nus ge fel și să uscă bgecile fece
pă pișioarile mai râm glcât ștelle gi-
la Nădlac. lo girept vâ șpun că nu
șciu cum li asta că mai amu vo
dot-tri ani când am triecut pân Și-
ria mnto fost spus on precin geaclo
că fișiori ge domn nau domnișoarte
în sat cu carie să vorbască și să să
înșoarie numa trebe să margă în
alt sat. Și amu iacă is atăce fece
gl pică ță domă și tri pa unu gi
bgești nu să șciu ște să fașie să mai
schepe o firă gi tele și să mai poată
be on păhar ge vin. La Nădlac țară
nu mă mnter că să uscă bgecile fece
pă pișioare cu prunși lângă tele că
pre lior dat coarne, lele vorbăse cu
prunși parcă și lele ar fi prunși și
nu fac nișl on fiel ge deschilnitre.
Apu prunși șcifi voi cum is lie pla-
șie ca fecile să zi a șăzi și num da
pașle că și mie oșem plașie. E numa
tele nu zic numa că și lor ile plașie
apu gi triaba gi asta și prunși să
satură gila o vreme și ile mai lasă...
norocului să le bată cu alfi nu ca
ti. Da hibai că nișl alfi nu pre vin.
că dară șel șie vin or auziș că la
Nădlac is tât fece bogace și când
agiung aclo vâd că da țăce au a-
vere numa nut a lor numa după
șie mor alor. Șatunși șel șie vin să
dus napol că dară u tât mai binte
s'ar înșura cu lanțurile și cu săla-
șurile și nu cu fecile că fece mai
gășesc și pă altingerea. Noa și așe
treșie an după an și fata tât mai
bătrână li și tât nu să mărță. Apu
șie să vâ mai șpan căt greu amu
să fi și fată. Poști fi tu căt li fi ge

Continuare în pag. 2-a

Problema pieței din Pecica

După multe ploconeli și după ani de așteptare — în care timp cererile înaintate și rămase fără rezultat, curgeau, — s'a dispus, în fine reglementarea „piașurilor” din Pecica-Rovine. Toată lumea mulțumită, fără, — natural — locuitorii din Rovine care pretind că au fost nedreptățiți. Le ar trece lor și s'ar consola cu timpul, lădă însă, că e vorba ca din nou să se restabilească starea dinaintea a lucrurilor și pecicanii bucurăși un moment, să rămână, tot fără „piaș”, în favoarea celor din Rovine, cari mai norocoși sau cu ajutorul nu știu căror domni mari, cari, având posibilitatea, acordă drepturi fantaziste invocate de rovineni și neascullând pășul bietei femei românce din Pecica care e silită să facă 2 - 3 Km pentru a merge la „piaș”. — și cu sacul cu coșara în spate nu i tocmai ușor. Se zice că la Pecica nu e loc. Dacă nu e loc pentru un „piaș săptămânal”, care oricum e mic, cum de se pot aranja acolo târguri anuale, cari ocupă loc edt trei piașuri? E o favoare a acestei Rovine asupra Pecicdi și destul de im-

portantă din punct de vedere economic. Prăvăliile în fața cărora se aranjează piașul fac afaceri bune și cum în Rovine sunt multe — aproape toate jidănești — e natural să intervină pentru un piaș în favoarea lor, aducându le clienții la ușă.

Locuitorii sunt aproximativ, numeric, alăția'ntr-o parte ca și'n alta. Atunci de ce 2 „piașuri” împărțite egal între cele 2 comune nu-i normal?

Și apoi de ce, când badea Grigore — și mulți alți Grigore de ăștia avem! — se trage'n „șpit” și și răsucesle mustățile, după ce s'a vicsnit fain, plecând la piaș, să facă nu știu câți Km, printruca ajuns să constate că e plin de noroi și nu se mai uită nand Velă după el! Ori nu cu gândul să mai tragă cu ochiul la o nevestică durdulie și cu bărbatul central a pornit el de acasă?!... Ori dacă i așa departe, și se „dabădă” mustățile până ajungi și nu se mai uită nici dracu la tine, ba nici tu nu te mai uiți ci mai repede cauși o lavita să i faci cu ochiul cervical!

Baia de Criș

Ziaristul nostru, dela un cotidian din Capitală, — după cum am mai scris — este foarte obiectiv atunci când vrea să-și apere interesele personale sau ale bisericii din care face parte. Am vrea să știm de ce atunci când face o dare de seamă despre o serbare, se limitează doar la simpla înregistrare a evenimentului, lăsându-l fără nici un comentariu? Știm că „interesul poartă fesul”, dar un gazetar — adevărat gazetar — trebuie să fie obiectiv nu părtinitor. De ce oare nu ține cont de aceste reguli?...

Odată cu încheierea păcii între Rusia și Finlanda, părțile beligerante dela noi au încetat publicarea comunicatelor. Înregistrăm totuși ultimele comunicate date publicității.

a) „Asociația dudului pipăbilită” a avut serioase ciocniri cu o membră recalcitrantă, care venind din... concentrare a voit să se instaleze la șefie...

b) „Gașca” fiind dizolvată zona periculoasă din jurul ei a fost curățită de mine. Concentrările făcute, în ultimul timp, în rândurile membrilor ei au avut darul de îndârji unele spirite ale cucuanelor...

Prunișor

Bun e fânul de mohor și satul nost Prunișor, că pruni sunt în sat destul chiar și pe marginea lui. Avem rugă care fac mure, avem și țepene în pădure. Dala Teuz pân' la codru cât văd ochii tot al nostru. Arde luminița 'n cvi pădure ca la noi nu i: avem ulmi, mesteacani vâruși, goroni groși, îmbătrâniți, avem fagi, avem și cer, carpini tari ca și un fier. Dar badul șeb șanului e năltuț și subtilul da-i mai tare decât el. Stânjinarul cu o săcură când a intrat în pădure tale goronul cel gros cu gândul să-l doboare jos. Goronul încurejat năcăjit nu s'a rătăit. Stânjinarul supărat la carpen s'a aruncat: cu săcurca i ascuțită îl tăie într'o clipită... Fagul, ulmii și răchita așteptau și ei ispită iară lemnul cel de cer, gros la coajă, lat la frunză

ca și omul mic în buză, a scăpat-el ne atina și la nime nu s'a plâns. Bradule brăduțele crești frumos drăguțale, că te toți îți dau pace. Pădure cu trei copaci așa i lumea ce să-i faci că lemnul tău de carpine nu i mat tare decât mine. Eu sunt numai o salcie cu crengi multe, chiar o mie. Când bate vântul m'adie pentru că așa 'mi place mie, iară celea lemnișoare nu pot să stea în picioare că, de viue un puternic vânt le doboară la pământ: goronul cel bătrân fagul și lemnul de cer și carpenle cel de fer s'alege nimic de el.

Vârfurile

Un domn tânăr și proaspăt venit din concentrare, se vede brusc decăzut din calitatea de campion. Alții au pus mâna pe titlul lui

Ce zici tinere... cum și-a putut împărți unul neaptea între trei?

Hălmagiu

Mai zilele trecute se defecase un motor în stația Hălmagiu Lăzărut și Lencio, văzând acest lucru, s'au reprimat imediat la atelier după un clește și o pilă, dar... norocul motorului, că pe când să ajungă meseriași noștri cu sculele, el plecase. — Veinicții noștri și-au pus mâinile în șolduri și au început să strige după motor:

— Norocul tău motorule că ai plecat, că de nu, te reparam noi cum îi sula.

Gura barza

Niște domnișori dela noi de meserie fotbaliști, și în prezent bicicliști, pe rând au primit carnetul de biciclist, și acum tot pe rând se duc la spital să lanuleze. Așa i fiecare după ce umblă aia capătă

— Doi amici care sunt tot fotbaliști, sunt foarte înțepați și au o mutră de romi, vorbesc mai mult unguerește. Oare nu sunt cumva de prin „Răzfer-tai al” Aradului?

— Un practicant și amator de fuste verzi, a plecat dela noi fără a și lua adio... Nici dela creditorii, nici dela șoara din steampurile vechi. Acum pot cânta o melodie cunoscută melodie ce s'aude des la radio!... Poate va veni înapoi!

Covășint

De când fratele Ghiță a primit conducerea unei prăvălii, nu te mai poți învărti la sprânci de... pocăiți. Se spune că după fiecare sprâncă consumat, se cântă spre lauda Domnului, câte un vers din cântarea „Veniți la apa vieții, voi cei osteniți și slabi.

De ce atâta împărtașanie îmbalsugată nimeni nu știe... Spun alții că ar fi pentru întărirea credinții.

Acest lucru a provocat nemulțumiri adânci celor din lume, cari privesc cu mare jind pe frații ce se cinstesc cu atâta râvnă creștinească din sângele lui Hristos. Ba se mai spune că se vor face în curând demersurile necesare pentru trecerea brevetului, dela ortodocși la... pocăiți. Bravo, frate Ghiță, nu am știut că ești plin de atâta râvnă și Duh Evangelic. Noi, suntem siguri că nu mai adună nimeni ceiace... strângi tu!

Aidești

Societatea nevestelor se întreabă și nu găsește răspuns la următoarea chestiune: De ce unul cu nevasta s'a urcat în sanie în colțul străzii lui Cojocaru, când ei stau în colț, pe drumul mare?

Almaș

Comercianții și cărciumarii din Almaș, dacă vor vâ arbe dușmani, apoi să-și închidă prăvăliile la ora 8 fix. Cărciumarii ar face mai bine dacă și-ar închiria cărciumile la băpști, ca ei să-și facă biserițe din ele.

Brad

Mai zilele trecute la ghișeu al oficiului poștal din localitate, unul care avea în mână un borderou de expediție, se barberea către un altul, de el este... absolvent a nu știu cărei școli superioare din Băița. Noi știm bine că el este și absolventul „rânelor” din Petroșani, iar în prezent, un fervent curtezan. Numai să nu-i rupă cineva picioarele de pe strada gării!

— Domnul care în trecut a fost noaptea printr-o curte, și striga după mami-că sa, că nu'l mai cunoaște, a început iar să umble după potcoave de cai morți... S'a modernizat și el de când a venit la Brad, căci umblă numai după cei mai tînăr și mai tînăr și mai ușuratic de de minte. Ar fii bine să-și bage mințile în cap și să vadă familia proprie.

— Burjaci dela noi, stau pe gânduri și se întreabă ce are fie cu ei după 1 Aprilie, iar duduile cele mai bătrâne, sunt foarte bucuroase că o să se clarifice în sfârșit și situația lor... — (Hai numai, hai!..)

Sepreuș

— Ale dracului de vremuri trăim: unul dela noi nu și mai cunoaște doampa. Mai zilele trecute când a plecat la Cermei, în loc să-și ia nevasta cu el, a confundat o o și a plecat cu alta.

Trăim vremuri tulburi și nu-i de vină bietul om.

— Notărelui nostru ar fi el om fain, dacă și ar vedea de lucrurile lui și ar vorbi și cu oamenii.

— Invățătorii din Sepreuș se înțeleg de minune... întocmai ca Rușii cu Finlandezii.

— Unii, caută să sperie și să convingă oamenii cu amenințări. Nu-i de mirare... fiecare se folosește de ce are.

— Sepreșenii sunt foarte supărați că nu și găsesc primar în locul aceluia care și-a dat demisia. Au noroc însă că s'au angajat femeile să le caute unul și desigur acesta va fi om vrednic.

Bărzava

Un cineva s'a legat de noi Felul cum s'a legat îl măsoară exact cultura, bunul simț și inteligența. Puțin cât e, nu

ne interesează. Pentru noi nu există

— Intrebăm, pe oricine știe răspuns ce s'au făcut cei 80.000 lei donați intermediul serviciului sanitar cu care de a se construi o baie în comuna... tră? Intrebarea o punem, pentru că pre această sumă circula o serie de... aiuni cari de cari mai fantaziste: ba s'ar fi transformat în rachiu, ba că dus pe apa Murășului, ba una ba... Ori, noi bine știm că suma s'a dat o destinație specială și în conform... cu legea contabilității publice, destina... nu i se poate schimba.

De astfel, asupra acestei chestiuni tragem și atențiunea serviciului... și a dlui Dr. D. Cosma în special

INTREPRINDEREA COMUNALĂ A MUNICIPIULUI ARAD

Intreprinderea Comunală Arad, cu diul în str. Mucius Scevola Nr. 9 (fosta Fabrică de gaz) caută spre părare 2 cai gret între 4 și 6 ani se pot prezenta la sediul intreprind... în zilele de lucru între orele 8... până la 1 Aprilie 1940.

Direcțiunea Intreprinderii Comunală Municipiului Arad str. Mucius Scevola No 9-13 caută anteprenori pentru ratul a 48 jug cad. de pământ la Stabilimentul de purificarea apelor fecanii depe lângă Aeroport

Amatori cari dispun de pluguri cesare cu cai, sau pluguri cu tract... sunt rugați a se prezenta cu oferta Direcțiunea Intreprinderii Comunală la 22 Martie 1940.

Se aduce la cunoștința celor interesați că în ziua de 28 Martie 1940 ora la Direcțiunea Intreprinderii Comunală Arad, str. Mucius Scevola No. 9 (Fabrica de gaz) se va ține tratamentul în închiriere compartimentelor f... fele dela Abatorului Comunal, pe... de Fabrica de ghiată

De dulce și de post

Continuare din pag. 1-a

active putrede...

„3. De omi de zile se săvârșesc abuzuri — mici și mari — ...

„4 Capitalul social de 1.500 lei, depuneri de 700.000 lei și fonduri de circa 8-900.000 lei mai există în casă federală!”

„D'apoi autorul de ce n'a enalut aceste lucruri când se în conducerea federației? Sau eră mulțumit de felul cum mergeau lucrurile și băzdăcul i-a sărit mai acum când a fost... băgat și pus la post?”

„Și acum una de dulce, că vă fie gura „bună”.

Unul dintre nou veniții fine Arad, căzut — era inevitabil! plesa cărdului și anume în celele cu limba cea mai ascuțită

Tinărul, ca omul, s'a îndrăgostit foc. Și'ntr'o zi i-a declarat:

— Ah, dudușă, m'am aprins dumneata!

— Prin urmare, tot e ade că măncă chibrituri, când erol

— răspunse fata, care se ap... zionase cu biografia „respectiv... Radu Balta

Gila Juân Nojiță șicire

Continuare din pag. 1-a

mândră dacă nu ai bani și pământ și tești orfană ge sălăși rămăi nemăritată până îți fuloru în cap.

Dapu ge așeia să nu carecum ultați să nte trâmicești abolim noi nu vrem să implectm cica așceptând după lei.

AI VOȘTRI IUAN NO...

COLTUL POEZIEI

Chemarea pământului

Colțul meu

de Mioara Crudu.

Noapte de Iarnă

ai veni în seara asta,
 și lana și tremură poletul
 și covorul de zăpadă
 și miriade de scântei,
 balsam ai lăsa să cadă
 și nfrigaratele alei
 și n'ar fi'n stare să l' redea
 și cât ar vrea, o, biet condeiul.

te ai desprinde aieva
 și o umbră dela colț
 și-ți joacă, funtomatic,
 și cirile baletul.
 și dea cam, singuretec,
 și mi ispășesc regretul
 și nu te fi putut reține
 și gând al soartei sorț.

și odata ce, Trecutul
 și ald în ori ce ungher
 și orea din nou ca un miracol
 și dai căldura ta de fee,
 și dai iluzii de oracol
 și nostalgia de femeie..

și stă acum odata noastra
 și ea stau solitar, stingher.

Emil Ilie Brânză

venire ..

și acelaș ulicioară
 și ne am întâlnit,
 și tot mereu de-atuncia
 și cât ce-am tubit.

și valcia pletoasă
 și grivea l'amândoi,
 și m e și mai tristă
 și pe-a pierdut pe noi.

și când mă pe mine
 și îndu-le mereu,
 și pleacă și mat tare
 și trunchiu-i prea greu.

și nu poate n'șlege
 și o veni o zi
 și sub crenjile sale
 și doi vom reveni.

Floare din Havai

fortificații

și când de un an încoace
 și se năruie hotare,
 și se frânge prietenia
 și între țări, dintre popoare,
 și căzut și noi pe gânduri
 și ne-am pus pe lucru frate:

și zăușele noastre sfinte
 și busec fortificate,
 și am îndreptat spre hotare
 și am răscotit pământul,

și muncii soldatul nostru
 și înjeală ca și vântul,
 și din fier, beton și sârmă
 și creiat aici pe loc

și mică „Linia Carol”
 și de fier și foc,
 și o via modernă,

și poate să o distruge
 și armatele dășmane
 și cât ea le atungă
 și înșă ca și armata
 și o echipată

și o armament modern
 și să fie înzestrată
 și doști Români cu toții
 și opera aceasta mare
 și vedem realizată:

și subscriem deci acum
 și suri Pentru înzestrare.

Z. D.

minte trei cuvinte

și „avo”! merge înainte

Pământul și dragostea românului pentru glia care-l hrănește, produc multe fapte cludașe și chiar tragedii. Scriam nu de mult de crima dela Socodor, care, dacă n'ar fi fost vorba de pământ, nu s'ar fi comis, sau grozăvia el n'ar fi fost așa de mare. Azi prezentăm cititorilor un nou conflict pentru pământ, dar de proporții mai mici:

Nica Dobrel, un bătrân de 77 ani din comuna Revătiș s'a înțeles — verbal cu Ilie Neamț și soția, din Baltele să le vândă o casă cu jumătate de loc și 3 jumătate jugăre pământ pentru 200.000 lei. vânzătorul își rezervase, până la moartea lui și a soției, dreptul de uzufruct asupra casei și locului. Prețul de cumpărare — 200.000 lei, — urma să fie achitat tot deodată și numai după acesta contractul putea fi prezentat cărții funduare.

Astea toate sunt frumoase și bune, dar când s'a ajuns la facerea con-

tractului, cu ajutorul rachiului, dat din bașug vânzătorului, convenția inițială a fost schimbată. Evident, ca vânzătorul sub toată durată, a fost mereu într'o stare de beție, care l-a întunecat libera judecată, așa că ușor s'au putut stabili ca prețul de 200.000 lei să fie achitat în două rate până la 15 Octomvrie a. c. Asta încă n'ar fi mare lucru, dar vânzătorul, n'a primit până acum decât 10 000 lei.

Toate acestea, nu se puteau face dacă „onoratul” cumpărător ar fi avut o atitudine cinstită. Dar el nu, ci în marea dragoste de pământ a voit să pună mâna pe el cât mai iute. Și pentru a-și ajunge scopul nu s'a dat în lături dela nimic, dar socotețile l-au eșit pe dos. Căci în loc să câștige, — a ajuns să fie reclamat parchetului... Ce va fi de aci înainte, va vedea și el și vom vedea și noi.

La ordinea zilei

Doina celibatarilor

Foaie verde fol de soc,
 iar pun mâna azi pe toc,
 Pentrucă sunt inspirat
 Din cuvântul... celbat!
 Pân'acuma, nu l' așa,
 Celbatul ce era?
 Ce era ori cine știe:
 — Omul când n'avea... soție!
 Trăa singur, ne'nsurat,
 Fără griji, nesupărat,
 N'embrăncit
 Necălăt.

Ca un cuc... dar fericit!
 N'avea soacră să l' bârfească.
 Nici soață să l' c'ondănească!
 Se ducea unde poștea,
 Se distra cu cine vrea,
 Iubea pe cine l' plăcea.
 Bea până nu mai putea,
 Și doarme unde găsea,
 Sau la cine îl primea...
 Că n'avea nici o belea!
 Viața lui era un rai,
 N'avea frică de vâtră!
 Nu știa ce-l un papuc,
 Trăia singur ca un cuc!
 Era veșnic-permanent,
 Liber și... independent..!

Și iar verde matostat,
 De-azi în colo, s'a schimbat..!
 Altă lege s'a votat
 Relativ la celbat!...
 Pe-ori și ce celibatar,
 Legea l' face tributar.
 Taxă va plăti și el...
 Ca un... totă, ca un... mlet.
 Fără dreptul de apel!
 Legea-l lege, și cu ea,
 Nu te poți oricum juca!
 Ori plătești, ori te însori!
 Nu-l pe glumă de farsori!
 Legea spune, — înțelegi? —
 Ca din două, să îți alegi!..
 — Ce s'alegi din două rele,
 Val de păcatele mele!?

(Ves) George Petrache.

Războiul în familie

Un copil se plânge tatălui său, venit în concediu, de pe front.
 — Eri mama m'a amenințat cu strigoi, m'a bătut și pe urmă m'a închis în cameră dându-mi numai pâine și apă.

Tata l-l consolează:
 — În definitiv tu ești victima războiului nervilor, a loviturilor date contra pozițiilor tale dinapoi și a blocadei. (M.)

Soluție

Un an sau doi înainte de izbucnirea războiului mondial, Wilhelm II. fostul împărat al Germaniei face o vizită în Elveția. Cu această ocazie asistă la concursul de tir al soldaților elvețieni, înțaiși vestiji. Când decora pe-un soldat care rușise mai bine la acest concurs, împăratul întreabă:

— „Ce-ai face tu dacă eu aș trimite 300.000 soldați contra voastră?” (Armata Elvețiană număra numai 300.000 soldați.)

Soldatul răspunde:
 — „Simplu de tot, aș trage un singur glon!”.

— Dar dacă aș trimite 600.000 soldați?

— Aș trage două gloanțe. (M.)

Cum a fost?...

La premiera piesei „Soția” (A feleség) dela teatrul maghiar, actorul principal, într'un moment al dialogului, a spus:

— Ce băiat frumos am fost în tinerețea mea!

Și zicând aceste, actorul a arătat cu mâna spre un tablou atârnat pe peretele de carton și pânză al culșei.

În momentul acesta spectatorii au izbucnit într'un hohot imens de râs, încât dialogul trebuia suspendat până ce — câteva minute mai târziu — liniștea a fost restabilită.

Ce se întâmplase? Tabloul spre care arăta actorul era atât de oribil și atât de groaznic încât actorul deși mai bătrân acum, părea o adevărată frumusețe pe lângă „zugrăveala” din perete!... Halal teatru!

Proba

Echipajul vaporului german „Polheim”, scufundat cu lovituri de tun de către un submarin rus, traversează Suedia pentru a reintra în țară. Cineva întreabă pe comandant:

— Sunteți sigur că submarinul era rusesc?

— Noi nu avem proba materială dar suntem siguri de aceasta.

— Și de ce?

Ofișerul răspunde:
 — A trebuit să tragă 13 obuze. Când și vă. Englezii și francezii trag mult mai bine. (M.)

„Educația ce ni s'a da ar trebui schimbată fundamental. Mai cu seamă în ce privește partea privitoare la exteriorul nostru, despre care am scris săptămâna trecută. Defectele însă nu sunt apanajul exclusiv al nostru, al femeilor și, prin urmare nu înseamnă că bărbații sunt căpușii — și pe din lăuntru și pe dinafară — numai cu calități... Au și defecte, dar dintr-o solidaritate și mândrie masculină ei le-au botezat drept un fel de calități, stăruind să iasă curași și drepti ca lumânarea. Vor fi între ei și așa, dar majoritatea sunt îngâmfaiți și... dictatori: drepturile și le vor numai lor, datorită numai femeilor. Nu e just așa. Și dacă în cronica precedentă pretindeam dispariția unor defecte din mentalitatea femeilor, azi trebuie să pretind acelaș lucru din mentalitatea bărbaților. Dintre aceste, cea mai înrădăcinată e privitoare la libertatea lor. Bărbații ar vrea să aibe și după căsătorie libertatea dinainte, pretinzând în acelaș timp — ca un schimb oneros — ca femeile să se transforme într'un fel de roabe. Aceasta înseamnă ca ei să continue și după căsătorie libertinajul și abuzurile din timpul burliciei, ca și când aceste n'ar fi fost deajuns să-i aducă în căsnicie uzati și uneori și simțurile tocite, cu organizmul uzat și — de multe ori — blazați din toate punctele de vedere, — toate spre dauna femeii, căreia i se pretinde, când pășește în viața conjugală, curățenie desăvârșită. Prin această mentalitate sunt puse față în față două contraste: organismul, nervii și simțurile intacte ale femeilor și organismul, cu toate anexele, inclusiv sufletul, uzat al bărbaților trecuți prin toate experiențele vieții și raporturilor cari constituie baza căsniciei. Cum se vor pune de acord aceste două contraste? Exact ca automobilul de ultima fabricație a d-rului Păscuțiu cu ruginitura morarului din Glogovaț?... Pot merge automobilele a-aceste cu acciaș viteză? Pot da un randament egal? Desigur că nu, pentru cel de ultimă fabricație, e nou pe când al morarului e veciu... Ei bine, acelaș raport este și va fi între femei și bărbați, atâta timp, cât ultimilor le va permite mentalitatea — și educația — să-și trăiască viața, până sunt tineri.

Și cine suferă din cauza raportului? Femeile și căsniciile. Femeile vor căuta în alte direcții o satisfacție la care au dreptul. Și tot bărații sunt aceia cari le satisfac: printr'o rochie, o bijuterie, etc., Firește este numai o deviere, o refulare: se caută satisfacerea în alt domeniu, pe alt plan și de aci, prin imitație și concurență, s'au născut defectele de care vorbeam în cronica trecută și de pe urma cărora suferă nu numai ce-i ce le merită, — ci și cei — mulți — care nu le merită.

Problema, evident, e cu mult mai vastă și comportă o examinare mai amplă, mai amănunțită decât se poate face în cadrul „colțului” ce mi s'a pus la dispoziție. Am pus-o însă și fiecare o va completa cu observațiuni și exemple personale, căutând, ca pentru o bună pace și o viață liniștită, — trecutul se răsbună întotdeauna, el nu rămâne dator, — să se pună de acord cu cerințele ei.

P. S. Din cauza lungimii „colțului” publicarea răspunsurilor la „ancheta mea” va continua în numărul viitor.

M. C.

Civilul văzut de un ostaș

— Notele unui militar de pe linia Maginot —

Civilul e un biped pe cale de dispariție din care mai întâlnești încă specimente în bună stare în unele orașe din spatele frontului.

Civilul evitat frecventează adăposturile împotriva atacurilor aeriene, poartă mască de gaze, mustăți supjire și respect sergenților de stradă.

Cățiva autori atribue fenomenul acesta războiului total, alții pun asta în seama păcii.

Nu este vorba în cadrul acestui articol să împărțim civilii pe categorii. Vom vorbi doar de civilul tip, de civilul autentic și pe care îl ținem... civilmente responsabil de grămada de lucruri.

Civilul e sfios. El își adăpostește slabele sale picioare în burianele de pânză rigidă care cad pe niște partofi butucănoși în care patrunde ușor apa; el poartă același palton strâns pe corp, la gât guler scrobît și în cap o pălărie moale de cârpă (fetru).

Civilul e complicat. În vreme ce militarul se mulțumește doar cu o gută, civilul colecționează o sumedenie de boii misterioase și riguros personale care-i silesc uneori să meargă târâș și să vadă totul bieumaren când ar trebui să vadă roz.

Civilul e veșnic îngrijorat. Când este pace, se întreabă mereu dacă are să fie război; iar dacă se începe războiul, vrea neaparat să știe când o să fie pace.

Civilul e pretențios și încrezut. Un netot în palton se credea mai șiret ca un geniu în uniformă, ceea ce-l face să titulască orice ostaș, ori care ar fi vrăsta lui, vorbindu-i pe tonul protector, pe care-l folosește atunci când vorbește copilașilor când merg la grădiniță...

Civilul e neloc. El refuză să pună la dispoziția militarului o odă fiindcă i s'a furat trei găini, fără să se gândească că cele trei găini i-au fost luate fiindcă refuzase odăia!

Civilul e cinic. El bea aproape toată vremea, iar atunci când se plictisește, își omoară timpul acostând femeile pe stradă. Chiar dacă e lipsit de temperament, tinerețe și... bani.

Civilul e de neînțeles. Se laudă mereu că-și iubește la nebunie nevasta, chiar dacă e însurat de treizeci de ani cu o femeie mai puțină decât mama pădurei!

Civilul e fricos, este deajuns să audă soneria ceasului deșteptător pentru ca să sară din pat... ca și când ar fi luat foc toată strada!

Militarul, dimpotrivă, liber mândru și independent rămâne sub pătură atâta timp cât îi place. Adică până sună trompeta...

Civilul e veșnic încornorat. Nici una din femeile civililor nu rezistă farmecului și seducției tradiționale ale „ostașului” de pe „zonă”.

Cel mai neînsemnat militar refuză grațiile unei fete frumoase ca pă-

pușile. Asta, cel puțin, ne spun cei care se înapoiază din permisii.

Cu toate acestea, fie care dintre noi nutrește ambiția să devină într-o zi cât mai curând cu putință, civil. Un civil fricos, îngrijorat, și... încornorat de nevastă, numai civil să fie.

(Ves.)

Schimb de nasturi

Fraternitatea franco-britanică se manifestă pe front într'un mod destul de nostim. De câțiva timp s'a născut moda schimbului de nasturi. Un soldat francezește mândru de a avea pe tunica lui un nasture de a armatei engleze și invers. Moda s'a răspândit în așa fel, încât într'o zonă „mixtă” comandanții celor două tabere, Engleză și Franceză, au schimbat în mod solemn, nasturii prieteniei.

(M.)

La judecătoria

Judecătoria de ocol are în debateră un proces foarte simplu dar care pune în mare încurcătură pe judecător, un tânăr foarte scrupulos. Cazul e simplu. Imprecinatul ar fi insultat și bătut pe reclamat, dar dovezile sunt subrede și părțile neagă cu încăpățănare.

— Nu-i adevărat, dom'le jude. Să mor dacă l-am atins măcar ori dacă l-am zis ceva.

— Minte, dom'le judecător. Minte cu nerușinare, sare reclamatul.

— Mint eu! Ține-ți gura măgarule și nu fi iar obraznic porcule, că-ți ard iarăși câteva, că vad că alea nu și-au ajuns.

Judecata s'a luminat.

Ce vor

E mare șuetă la un ceal. Se spun ultimele anecdote de război d'alea care nu se pot publica la gazete; — se spun măscări și se fac glume. Mitică lasă să se consume verva și și-o plasează pe a lui.

— Șiți ce dosebire e între Franța, Germania și femeie?

— ???!

— Toate vor să-și păstreze linia!

Informație precisă...

De trei ani, un sergent și șase soldați francezi, fac de gardă într'o insulă pustie pierdută în imensitatea oceanului Pacific. La șase luni un vapor vine și și le aduce merinde și scrisori din țară.

Ultima oară vaporul sosi acum câteva săptămâni.

— Ce mai e prin țară? Întreabă sergentul.

— E război!...

— Contra cui?..

— A cui? A Germaniei!

— Iarăș? Ei! li batem și acum cu aliații noștri englez și ruși.

— Păi nu mai sunt cu noi; sunt sunt aliați cu germanii.

— Ce vorbești? Și de când e război.

— Din Septembrie!

— Doamne! Trebuie să fie niște lupte pe linia Maginot?

— Dar de unde, Maginot! Singurele lupte mari dela începutul războiului s'a dat una pe mare, în America de Sud, la Montevideo și alta pe cercul Polar, în nordul Europei la Vîlpari.

Epigrame

Mioarei Crudu
In colțul dumneavoastră doare
Un apartament întreg a-ți
Puneți de grabă atunci așigul
Cu camera de închiriat.

I. V.

Mioarei Crudu, cu
ultimului „cort”.

Deși eu nu te am cunoscut
Îți spun că bine mi-a părut
— Ești o femeie, — ideal,
Trăind viața la real!

Pui de

Spectacole

Duminecă, 24 Martie, seara la Palatul Cultural, teatrului „Regina Maria”, prezenta **NUCA de COCOS** medle de Marcel A. H. H. d. L. rille principale: V. Maximilian **Ion Talianu**

Biletele la **Librăria Română**

Poșta redacției

Un cititor — Sunteți foarte mabil și e foarte cavaleresc dvs. de a lua — nechemal — rarea cârdului, numai pentru plul motiv că sunteți „un pri și un adorator al unei păpărd și prin ea a întregului gen după cum imi scrieți. În noare imi scrieți: „Din si foarte sigure, am aflat că fost cerute în căsătorie și în Septembrie, unele dacă vor fi la casele lor”. Mă eu alături de dos, dar să lucrul: prin maritarea lor și de cârd nu va dispere, că te leți îl vor continua... (M. C.)

Ramon și Romi — Domni se lauda miștește. Nici nu noaște cu persoana cu a căre se laugă. — Tăetura din spațiului.

Nicu Delabrad. — Prim o inseram aci, deși se respluvențe eminesciene:

Se sting pe boltă'n zori de zi
Nenumărate stele
Și luna astru încoronat
Pe altă lume o pleacă
Apusă ca și ele.

... A doua e o adevărată Ir. d. n. — Nu se pot pu

Mica publicitate

Vizitați Salonul de frizerie, **FAN CÂMPEAN**, din Piața No. 3. Serviciu prompt și

MAȘINI DE SCRIS de vânzare de imprumut, la M. SZECI str. Brătianu 7. Tel. 11-44 special de reparațiuni pentru șini de scris, mașini de tocuri rezervoare. Depozitie — șapirograf — indigo accesoriile pentru mașinile

Domnii abonați din color pe unde nu pot ajunge în cu noștri sunt rugați, pe acea să se pună la curent, pe p du-ne abonamentul prin ep postal.

Faceți-vă datoria armată și cătră

Subscriind

Bonuri de înzestr

Librăria ROMÂNEASCĂ

Prop. PETRU MILOȘ

s'a mutat

din Str. Brătianu

în

Bdul Regina Maria 18

pe Corso

Librăria Românească

are în depozit:

— Ornate și obiecte bisericesti

— Cărți școlare și literare,

— Cărți bisericesti,

— Toate articolele de librărie și papetărie.